

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

4:a arg

Den 15 September 1901

N:r 51

Återgifvande af text eller illustrationer ur HVAR 8 DAG utan särskild öfverenskommelse förbjudes.

INNEHÅLL: Oscar Magnus Fredrik Björnstjerna (med 1 porträtt). John Ericssons byst (med 1 illustration). En skugga. Originalskizz för HVAR 8 DAG af —st—st—. Anarkistattentatet mot president Mac Kinley (med 1 porträtt). v. Miquel 7 (med 1 porträtt). Tionde almänna Lutherska konferensen i Lund (med 4 illustrationer). Från den Österrikiska utställningen i Stockholm (med 3 illustrationer). Ladies' Club i Paris (med 2 illustrationer). Carl Snoilsky i sitt arbetsrum (med 1 illustration). Det danska folkståget till konung Christian (med 2 illustrationer). Från tsarbesöket i Danmark (med 1 illustration). Pifvrens sommarresidens: Leo XIII i Vatikanens trädgårdar (med 14 illustrationer). Slottet Compiègne (med 1 illustration). En boerspion i England? (med 1 porträtt). Undervattensbåten "Gustave Zédé" (med 1 illustration). Assessor Carl Otto Montan (med 1 porträtt). Den nya finska "M.-M.-kören" (med 2 illustrationer). Från folkfasten i Hudiksvall (med 1 illustration). Järnvägsmannamötet i Malmö (med 1 illustration). **Veckans porträttagalleri** (med 16 porträtt).

BONNIERS TRYCKERI AKTIEBOLAG GÖTEBORG. 1901.

HVAR 8 DAG.
Foto. Sandels, Stockholm.

OSCAR MAGNUS FREDRIK BJÖRNSTJERNA.

O. M. F. BJÖRNSTJERNA.

Då general Björnstjerna i dessa dagar dragit sig tillbaka från en lång och bedrande verksamhet i vårt fosterlands tjänst, kan han i sanning med lugn afvakta den dom, som den omutliga historien en dag skall fälla öfver honom.

Han har vackra anor, den gamle generalen, både på fädernet och mödernet. Fadern var Adlercreutz' adjutant, den tappre Magnus Björnstjerna, och morfadern, fältmarskalken greve Stedingk, var en lång tid svensk ambassadör i Petersburg och där högt aktad, hvilket kom dottersonen till godo, då han kom dit som envoyé.

Den unge Björnstjerna, som föddes 1819 den 6 mars, ägnade sig först åt den krigiska banan och tjänade vid lifregementets dragoner. Där avancerade han till ryttmästare. Inom armén blef han till sist generalmajor.

Tidigt ägnade han sig åt den diplomatiska banan. Fadern hade bortlagt svärdet och blifvit de förenade rikersas minister i London, där sonen en tid var attaché.

I början på 60-talet blef han ministerresident i Konstantinopel och 1864 kom han till Köpenhamn. Därifrån förflyttades han till Petersburg, där han vistades från 1865 till 1872. Detta var utan allt tvifvel hans mest lysande tid. Han var en i Petersburg högt ansedd diplomat, och stod särdeles väl hos Alexander den andre. Härtill bidrog, utom hans mycket älskvärda personlighet, hans lugna, praktiska sinne, som icke så mycket befattade sig med »la haute politique» som med praktiska saker. Han var också i Sverige erkänd som den bästa diplomat, vi då ägde.

icke underligt, att han 1872 blef statsminister för utrikes ärendena, som det då hette. Han kvarstod på denna post till 1880. Han var en skicklig debattör och hans stämma hördes gärna.

Efter 1880 blef han endast riksdagsman i Första kammaren — han har setat där sedan 1874. Man vet, att konung Oscar, då Posses korta saga var slut, ville taga honom till statsminister, men general Björnstjerna undanbad sig förtroendet. Detta föringade icke vänskapen mellan konungen och honom; generalen har alltid stått synnerligen högt hos konungen.

Som riksdagsman har han varit outtröttligt arbetsam för stärkandet af vårt försvar samt mot ensidiga norska anspråk. Den gamle diplomaten kände helt visst, att söndersprängandet af de diplomatiska banden i själfva verket betydde unionens upplösning, och då han var varm unionsvän, ville han, att man med kraft skulle uppträda mot de norska anspråken. Nu, då han tröttnat på striden och drar sig tillbaka från den parlamentariska valplatsen, kan han med glädje se, att hans idéer så småningom vunnit gehör — äfven i Norge.

General Björnstjerna har ända till det sista varit en ovanligt frisk man. Han vistades under många år i Marstrand. Han var öfver åttio år, då han regelbundet tog sina kalla bad, och om aftnarna kunde man se den liflige generalen med en ynglings raskhet dansa sin vals. Med det mest levande intresse följde han dagens frågor och oftast slog han med ett kraftigt uttryck hufvudet på spiken. För två år sedan fick han några små krämpor, hvilket mera förvånade än oroade honom — han hade till dess icke varit sjuk en dag i sitt lif. Samvetsgrann, som han alltid varit, har han nu ansett, att han borde lämna rum för friskare krafter.

Men landet skall minnas honom som en af dess mest begåfvade, mest pliktrogna och mest fosterlandsälskande män.

JOHN ERICSSONS BYST

UTFÖRD AF PROF. BÖRJESON.

Foto. Orlling, Stockholm.

Göteborg har sedan ett år tillbaka af den geniale och epokgörande uppfinnaren en präktig staty, utförd af Ingel Fallstedts konstförfarna hand, och länge har man äfven i hufvudstaden önskat att åt John Ericsson resa en minnesvärd. Lördagen den 14 dennes aftäcktes också å Nybroplanen i Stockholm med stor högtidlighet professor Börjesons präktiga John Ericssons-byst, af hvilken vi här meddela en lyckad reproduktion.

EN SKUGGA.

Originalskizzen för HVAR 8 DAG af —st—st—.

Julidagen hade varit glödande het, och aftonen skänkte väl skymning, men ingen svalka.

Han sjönk ned i den stora karmstolen och lutade sig tillbaka med slutna ögon. Under den gångna dagen hade han talat i timal, uppgjort planer, framställt förslag och kritiserat andras, läst i vänners och fienders tal, kar, allt under det han i sitt hjärta fann det hela så förfärande meningslöst.

På det rymliga skrifbordet, där tvänne ljus sparsamt belyste det med utstuderad enkelhet inredda rummet, låg en diger packe handlingar, hvilka han måste sorgfälligt granska, innan han fick unna sig någon hvila; en packe handlingar, där hvarenda skriven rad vädjade till hans klokhets, hans godfinnande, hans skarpsynthet och hans inbilskhet.

Bäst han så slet sig ur sina tankar och med den erfarne juristens metodiska noggrannhet genomgick handlingarne, här och där görande en anteckning, stannade han plötsligt vid ett namn, från hvilket han inte kunde slita sina ögon, tills han slutligen med en suck åter sjönk tillbaka i stolen.

En skugga... en skugga ur det flydda...

Hon var sjutton år då, en vacker, störväxt flicka, hvilken med den allra naturligaste min i världen täcktes taga emot den hyllning, som lades för hennes fötter af den lilla landsortsstadens prydligaste ungherrar.

Hon hade ständigt varit så obarmhärtigt mot honom. Hon visste, att han älskade henne, och dock dref hon ständigt med honom för hans spinkiga ben, för bläcket på hans långfinger, för hans rädsla för hästar, hans klumpighet i dans, hans tafatthet i umgänget.

»Du kommer att gå långt, Max», sade hon, »men aldrig får du något roligt, och aldrig får du någon hjärtevän, en sådan ledsam vrasittare som du är. Bevars, du är både snäll och beskedlig, men rädda gossar få aldrig några vackra flickor!»

Nå, med tiden nade han slagit sig ned i hufvudstaden, och hade ingenting hört från henne förrän denna kvafva julikväll. — Och nu såg han

åter hennes ramn. Nu vädjade hon, den stolta och obarmhärtiga, till hans nåd!

Sedan skulle hon naturligtvis gifta sig. Hon skulle lefva länge och lycklig och obemärkt. Hon skulle själf skulle hon söka glömma eller på sin höjd tänka på med en rysning, blandad med ett uns tacksamhet — tacksamhet — ett besynnerligt ord! Själff hade han aldrig erfarit eller ingifvit den känslan.

Och han själf! — Ja, han skulle alltjämt vara lika fruktad och lika hatad, lika afundad och lika oförstådd, lika stor och lika ensam.

»Kunde jag med tio år af mitt lif köpa mig tillbaka till den obemärkthet, hvarur jag sprungen är, sannerligen jag gjorde det», mumlade han.

En fåfång önskan. Han hade inga år att skänka bort. Endast fyrtioåtta timmar senare, och hans hand var kall.

Han gick till fönstret, slog upp det och stirrade ut på gatan. En kvinna gick förbi med ett barn på armen — en lycklig moder.

Då slog han häftigt igen fönstret, ryckte med en nervös rörelse åt sig ett papper, stämplat med en bild af det högsta väsendets guddom, omgifven af inskriften: Frihet, Jämlikhet, Broderskap, denna paradox, hvilken, upprunnen i en fransk kassörs rymliga hjärna, i hundra år imponerat på missnöjda samhällsforbättrare jorden rundt.

Och på detta papper raspade han med sin lilla, hvassa stil:

»Medborgarinnan Latour-Landrys anhållan att blifva till livet förskonad af-lages härmed. Och förstädigas medborgaren Sanson att omedelbart verkställa afrättningen.

de Robespierre.

Gifvet i Paris den 8 Thermidor år 2.»

Den 9 Thermidor guillotinerades Blanche Marie Aglavaine de Latour-Landry.

Den 10 Thermidor guillotinerades Maximilien Marie Isidore de Robespierre.

ANARKISTATTENTATET MOT PRESIDENT MAC KINLEY.

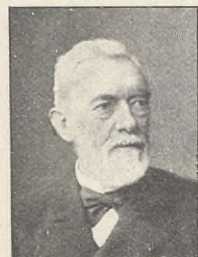
Foto, Feinberg, New-York. MAC KINLEY.

Åter har anarkismens hundrahöfdade hydra visat ett af sina lömska och blodiga hufvuden! Det gällde denna gång statschefen i det fria Ame-

rikas Förenta stater, president Mac Kinley, mot hvilken vid ett besök den 6 dennes å den pan-amerikanska utställningen i Buffalo, en af dessa forvilade galningar aflossade tvänne revolverskott. Det ena skottet träffade presidenten å öfre delen af bröstbenet samt studsade tillbaka mot detsamma. Det andra inträngde däremot i underlifvet, där kulan bl. a. genomborrade magsäcken, och trots noggranna undersökningar, ännu då detta skrives, ej kunnat anträffas. Läkarne hoppas emellertid att presidentens lif skall kunna räddas.

Gärningsmannen, hvilken förklarar sig vara anarkist, är af tysk-polsk nationalitet, kallade sig först Fredrik Nieman, men har sedan befunnits heta Leon Czolgosz. Den rasande folkmassan störtade sig efter attentatet öfver uslingen för att lyncha honom, och endast med möda lyckades det polisen att slita honom — blodig och genom-bultad — undan den förbittrade mängden.

v. MIQUEL †

f. d. preussisk finansminister.
Se HVAR 8 DAG N:o 34.

TIONDE ALLMÄNNA LUTHERSKA KONFERENSEN I LUND.

Specialfotografier för HVAR 8 DAG af Lina Jonn, Lund.

INTERIÖR AF LUNDS DOMKYRKA.

BISKOP BILLING.

INTERIÖR AF ALLHELGONAKYRKAN I LUND.

Den lutherska konferensen afsåg från början att utgöra ett föreningsband mellan Tysklands lutheraner och ett stöd mot den katolska propagandan. Initiativet till dess stiftande togs 1867 i samband med lutherska reformationens 350-årsfest, och konferensen har sedan dess sammanträdt 9 gånger. Ehuru sålunda från början en lokal tysk institution, ha å konferensens senaste möten äfven de nordiska länderna varit representerade — det säges att konung Oscar personligen ingripit i detta syfte — och det är nu meningen, att konferensen

skall samla alla lutheraner i hela Europa. Detta var första gången, som konferensen var samlad utanför Tyskland, och var det möte, som den 3 ds öppnades i Lund, en af de största sammankomster, som någonsin hållits inom våra landamären. Ej mindre än mellan 12- och 1300 deltagare från Sverige, Norge, Danmark, Finland, Tyskland m. fl. länder mötte. Diskussionen har ock varit synnerligen liflig, och det är att hoppas, att den må blifva fruktbringande, så att vår lutherska kyrka alltjämt måtte gå framåt i sin store stiftares sannt reformatoriska anda.

MÖTESDELTAGARE UTANFÖR ALLHELGONAKYRKAN.

FRÅN DEN ÖSTERRIKISKA UTSTÄLLNINGEN I STOCKHOLM.

Specialfotografier för HVAR 8 DAG.

Foto. Julius Grape, Foto-affär & atelier, Sölm.

HVAR 8 DAG.

ÖSTERRIKISKA UTSTÄLLNINGSKOMMITTÉN.

N:o 1. Kåjserliga rådet Schwarz. — N:o 2. Direktör Sigmund Hayek. — N:o 3. Hofsekreteraren d:r Hotowitz.
N:o 4. Kommissarien J:s. Grünwald. — N:o 5. Presidenten, kåjserliga rådet Wiesenburg.
N:o 6. Ledamoten af kommittén Karl Katzau. — N:o 7. Kåjserliga rådet M. Hirsch.

En österrisk industriutställning äger för närvarande rum i Tattersalls lokal i Stockholm. Expositionen har tillkommit genom österriska

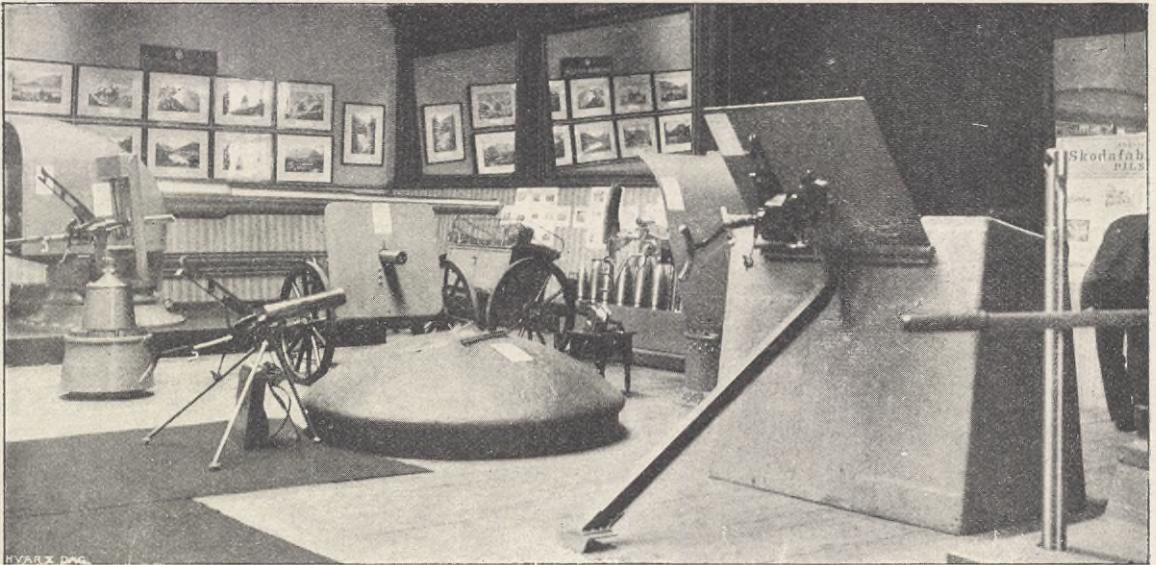
exportföreningen, och syftet är att åstadkomma lifligare handelsförbindelser mellan Österrike och Sverige.

Foto. Ax. Lindahl's Fotogr affär, Sölm.

HVAR 8 DAG.

INTERIÖR AF ÖSTERRIKISKA UTSTÄLLNINGEN I TATTERSALL.

HVAR 8 DAG
Foto. Lindahls fot.-aff., Sthlm

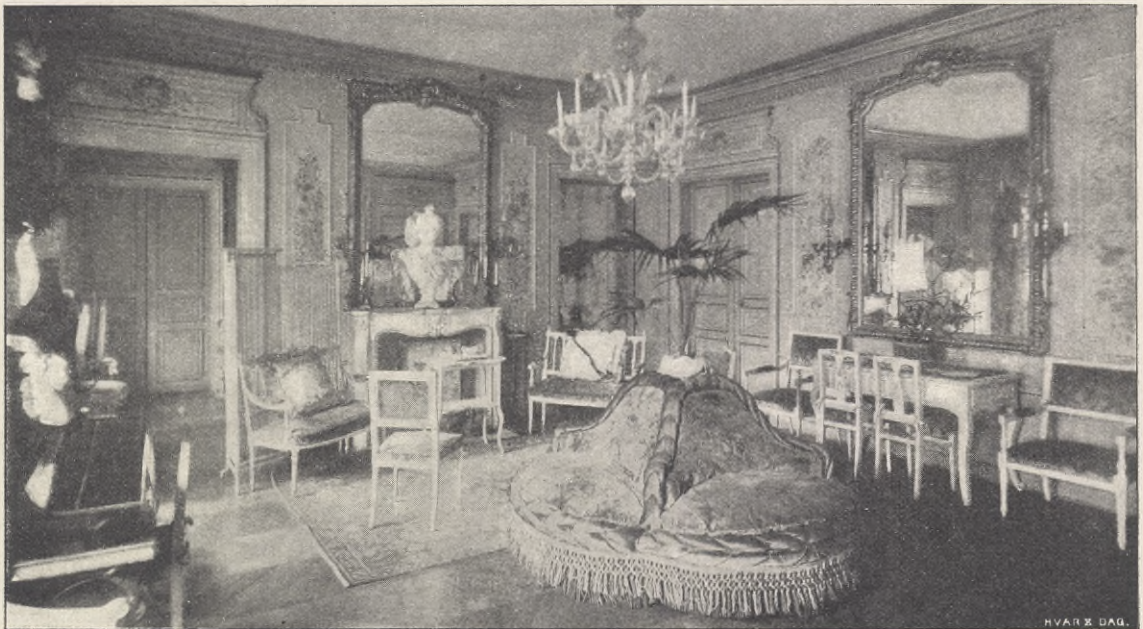
INTERIÖR AF ÖSTERRIKISKA UTSTÄLLNINGEN: Skodaverken.

Utställningen är mycket rikhaltig, i det antalet utställare uppgår till 104. Artiklarna äro af de mest olika slag, från Skodafabrikernas stora kanoner — se bilden! — till de bräckligaste och vack-

raste af de bekanta böhmiska glasvarorna. Allt är prydligt och inbjudande, äfven om Sverige vid en jämförelse åtminstone i flere fall icke drager det kortaste sträet.

LADIES' CLUB I PARIS.

Korrespondens och specialfotografier för HVAR 8 DAG.

HVAR 8 DAG.

LADIES' CLUB I PARIS: Stora salongen.

Paris har blott en enda kvinnoklubb, det är Ladies' Club, som för 4 år sedan stiftades af madame de Marsy med understöd af några inom Parisvärlden väl kända damer, grefvinnorna de Béthune och de Maleissye samt markisinnan de Marcelly. Ty Ladies' Club är i främsta rummet en mondän klubb, något à la männens Jockey Club.

massa af bibelots och allsköns bric à brac, hvarmed parisiskan älskar att öfverlasta sina rum.

Våra bilder visa en del af stora salongen, där i fonden synes en byst af stiftarinnan, madame de Marsy, samt ett hörn af biblioteket. Dessutom finnes två andra salonger, ett par kabinet, i hvilka whist-, bézique- och schackbord äro installerade,

LADIES' CLUB I PARIS: Biblioteket.

Skillnaden är blott, att spelet är bannlyst i den förra, liksom för öfrigt äfven alla diskussioner i politiska eller religiösa ämnen. I stället ger klubben ofta litterära eller musikaliska soaréer, vid hvilka dess egna medlemmar föredraga sina arbeten och kompositioner.

Klubben har en stor, elegant inredd lokal i första våningen af ett vackert hotell, n:r 4 Boulevard Maiesherbes, i hjärtat af Paris. Lokalen, som kostar 9,000 francs i hyra, skulle kunna tagas för en finare privatbostad, om ej där saknades den

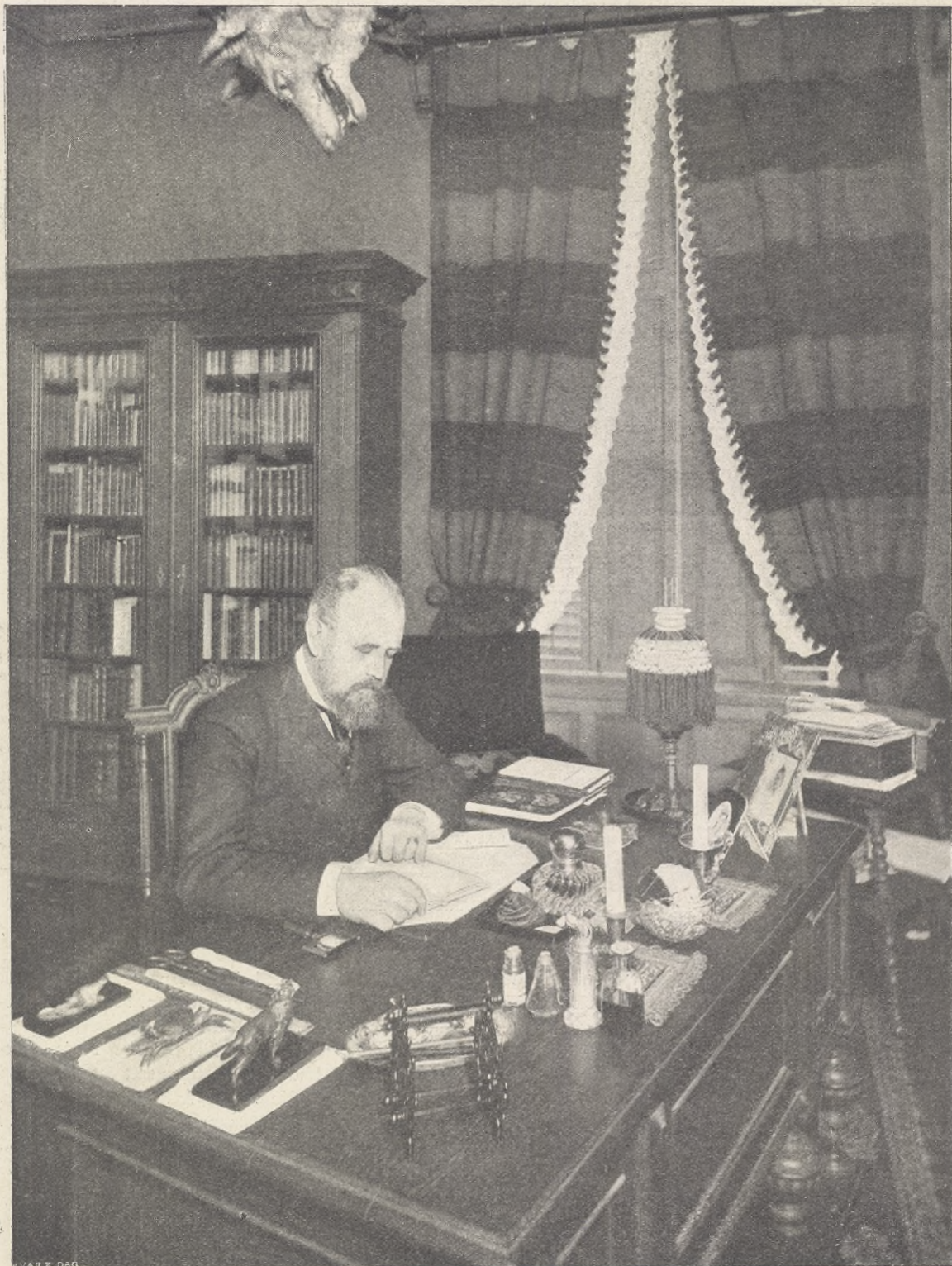
en vacker matsal med dyrbara porsliner och gamla gobelintapeter samt några sofrum, som stå till resande medlemmars disposition.

Utländska damer, hvilka besöka Paris, mottagas äfven i Ladies' Club, förutsatt att de äro af god samhällsställning. Årsafgiften är 100 francs. För dem, som sakna vänner eller anhöriga i Paris, erbjuder klubben på samma gång ett moraliskt stöd och ett tillfälle till umgänge med fint bildade franska damer.

Ralbh.

CARL SNOILSKY I SITT ARBETS- SRUM.

Fotografi, tagen af Orlings fotografiäffär, Stockholm, speciellt för HVAR 8 DAG.

Vi återgifva ofvan det allra senaste porträttet af den fräjdade skalden med anledning af 60-årsdagen. I n:r 34, 1:sta ärg., återgäfvö vi jämte porträtt en biografi af prof. Karl Warburg öfver greve Snoilsky.

DET DANSKA FOLKTÅGET TILL KONUNG CHRISTIAN.

Foto. Schreiber, Köpenhamn.

EN DEL AF DET STORA TÅGET.

Det kan ju icke förnekas, att den 24 augusti, den dag då den nya danska vänsterministären utnåmdes, kommer att bli en historisk märkesdag i Danmarks historia. Och hur djupt känslan häraf gript det danska folket, därom fick man ett tydligt vittnesbörd i den folkhyllning, som den 2 dennes braktes den äldrige monarken — en hyllning, som icke väckts till lif genom några konstlade »agitatoriska» medel, utan som kom af sig själf, direkt framsprungen ur folkets hjärtan.

Det väldiga hyllningståget, som ofvannämda söndag drog

MUSIKEN I TÊTEN.

upp på Amalienborgs slottsplats räknade omkring 8,000 personer, och man uppskattar hela den folkmängd, som, då konung Christian utträdde på balkongen, brakte honom en jublande hyllning, till minst 12,000. Sedermera var hela »Kongens Have» upplåten till folkfäst och bankett, hvarvid enusvasmen var stor, och hvarvid bl. a. konseljpresidenten utvecklade den nya ministärens program. Och säkerligen instämma alla i de båda andra brödrarikena i hans slutord, hvilka voro: »Ett lefve för en ljus och lycklig framtid för det danska folket!»

FRÅN TSARBESÖKET I DANMARK.

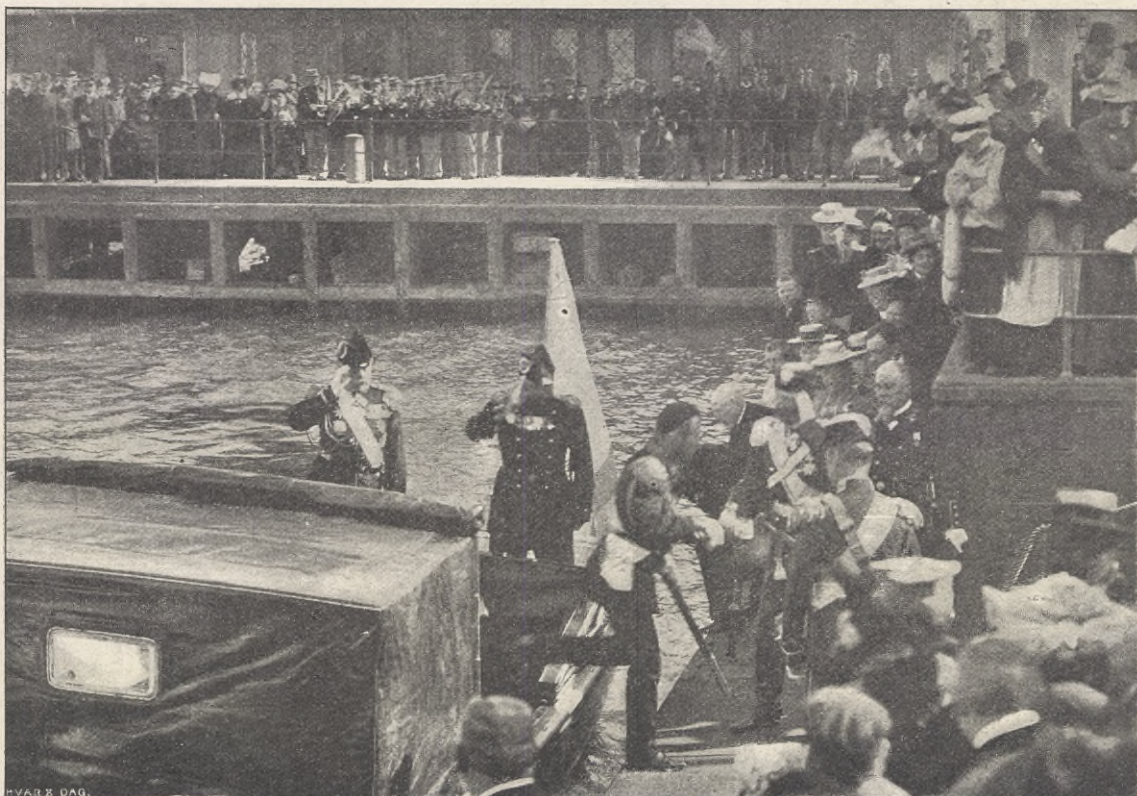

Foto. Danielson, Köpenhamn

RYSKA TSAREN EMOTTAGES VID HELSINGÖRS HAMN AF KUNG CHRISTIAN.

Fotografien framställer det ögonblick, då tsaren sätter foten å dansk mark, därvid hälsad af den äldrige, raske danske konungen, iförd rysk uniform.

PÅFVENS SOMMARRESIDENS: LEO XIII

Fotografier efter originalteckningar af

1. Den port i Vatikanen, genom hvilken påfven afreser till sitt sommarresidens. — 2. Utsikt öfver Vatikanens trädgårdar.
3. Påfvens vagn eskorteras af adelsgardet till häst: hans helighet besvarar en knäböjande drabantens hälsning.
4. Paviljong, i närheten af Lioninska tornet, där påfven plägar hvila under sina promenader. — 5. Påfvens sängkammare i Leoninska tornet — 6. Leoninska tornet i Vatikanska trädgården jämte det palats, som tillbyggt af Leo XIII.

I VATIKANENS TRÄDGÅRDAR.

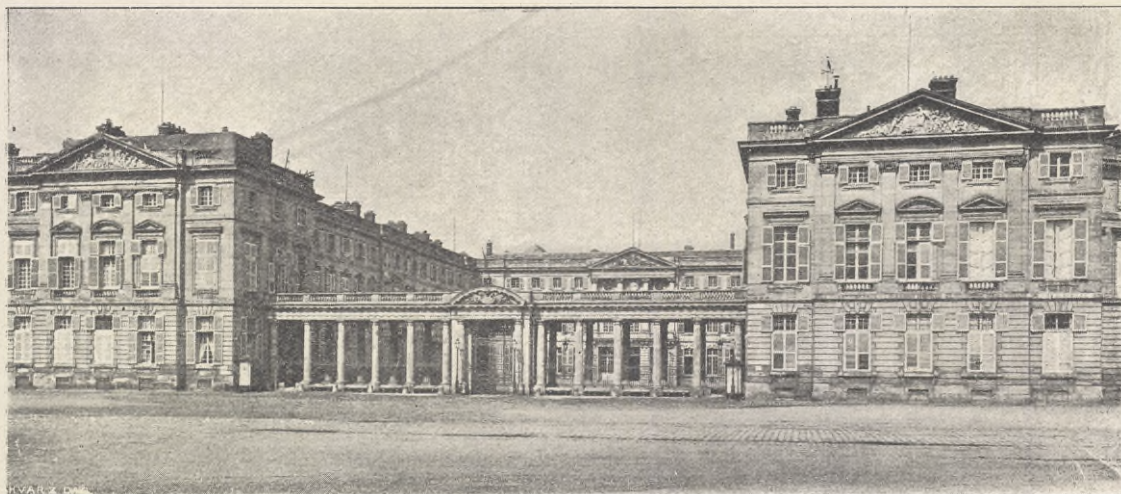
G. Amato, Rom, med reproduktionsrätt för HVAR 8 DAG.

1. Vingård, planterad af påfven och utsikt öfver sommarresidenset. — 2. Påfvens tvänne strutsar. — 3. Påfvens fåge lhus.
4. Påfven med sin minister, kardinal Rampolla, samt monsignor Della Volpe.
5. Den paviljong, där påfven intager sitt kaffe. — 6. Paviljongen med kardinalernas väntrum. — 7. Stora vägen till Casino och Leoninska murarne. — 8. Påfven på återväg till sina rum.

SLOTTET COMPIÈGNE

Fotografi & korrespondens för HVAR 8 DAG.

DET GAMLA NAPOLEONSKA SLOTTET, DÄR RYSKA KÄJSARPARET SKALL RESIDERA UNDER SIN VISTELSE I FRANKRIKE.

Vi meddela här en vy af slottet Compiègne, där kajsaren och kajsarinnan af Ryssland komma att vistas under sitt besök i Frankrike från den 18 till den 21 september. Slottet ligger omkring 8 svenska mil från Paris och är ett af de vackraste i Frankrike. Det byggdes 1364 af konung Karl V, men har undergått många förändringar, senast under Napoleon I:s regering. Det var under försvaret af Compiègne, som Jeanne d'Arc år 1430 föll i engelsmännens händer. Slottet har bebotts längre eller kortare tid af de flesta franska regenter, och det var Napoleon III:s och kajsarinnan Eugénies favoritresidens. Hvarje höst anordnade kajsarparet stora hjortjakter i skogarne kring Compiègne, som äro utomordentligt rika på villebråd, och vid dessa jakter uppträdde hofvet i lika originella som lysande dräkter. Efter hvarje jakt hölls ett stort fackeltåg i parken kring slottet, och dessa fackeltåg, vid hvilka det gick mycket fritt till, lämnade rika ämnen åt den tidens skandalkrönika.

Tsaren och kajsarinnan skola bebo kajsar Napoleons förra våning i högra flygeln af slottet, medan president Loubet bebod den s. k. marskalksvåningen i vänstra flygeln. Under tsarbesöket komma för öfrigt såväl senatspresidenten Fallières som deputeradekammararens president, Deschanel, konseljpresidenten Waldeck-Rousseau och samtliga ministrarne att ha sin bostad på slottet.

Det blir fjärde gången, som en rysk tsar gästar

Compiègne. Alexander I hade där sitt högkvarter under invasionen 1814 och besökte slottet ännu en gång, 1818, då han där var konung Ludvig XVI:s gäst. Under världsutställningen 1867 uppehöll sig kajsar Alexander II någon tid på Compiègne och deltog i de jakter, som anställdes af Napoleon III.

Nu blir Nikolaus II borgarpresidentens gäst på Compiègne. Loubet kommer att mottaga honom utan ståt eller prakt, ty i officiella ceremonier liksom i privatlivet är den nuvarande presidenten enkel och godmodig, som en hederlig fransk borgare. Men om han icke, som på sin tid Felix Faure, kommer att förvåna tsaren genom sin djupa kännedom om hofetikettens mysterier, så skall han i stället säkerligen vinna hans sympati genom sin okonstlade, men alltid spirituella konversation och sitt behagliga och älskvärda, från all uppstylning fria väsende.

På slottet finnes en liten teater, som nu för tillfället iordningställd, och där en fästrepresentation kommer att ges den 20 september af artister från ThéâtreFrançais, Operan och Opéra-Comique.

Ralph.

EN BOERSPION I ENGLAND?

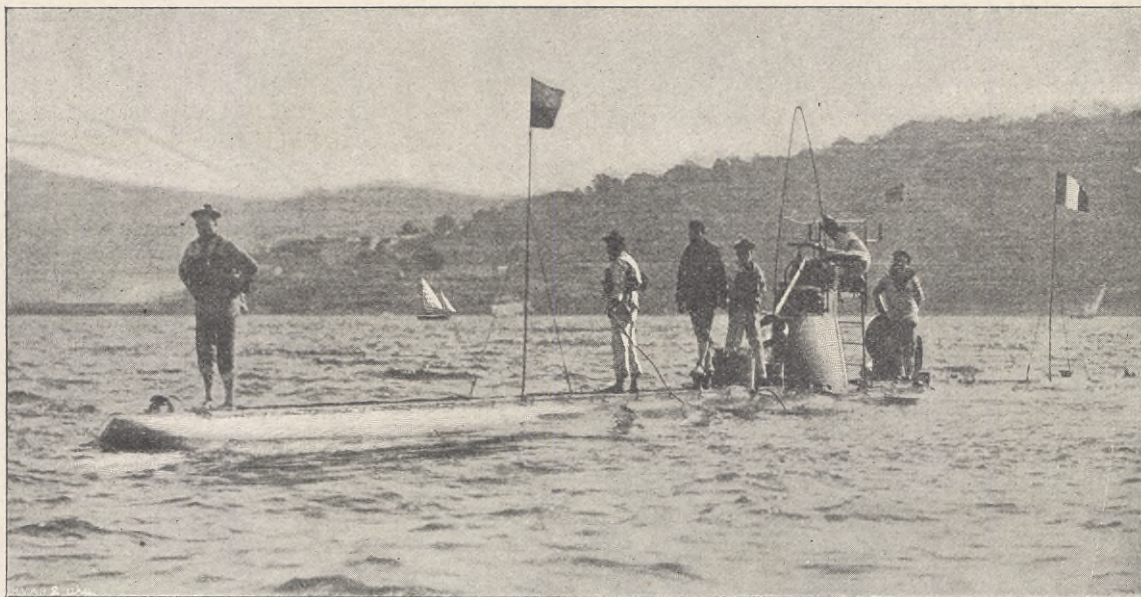
Det väckte ett stort uppseende öfver allt, då i London nyligen häktades en af förra transvaalregeringens medlemmar, d:r Krause. Han beskylls för spioneri och för att ha utsändt viktiga meddelanden till boerna. Målet förevar den 3 d:s inför domstolen, hvarvid K. till alla delar bestred de mot honom riktade anklagelserna samt begärde bli försatt på fri fot, hvilket dock af rätten afslogs.

D:R KRAUSE.

UNDERVATTENSÅTEN »GUSTAVE ZÉDÉ».

Fotografi och korrespondens för HVAR 8 DAC.

DEN FRANSKA UNDERVATTENSÅTEN »GUSTAVE ZÉDÉ», hvilken fått efterföljare hos alla stormakterna. Det är ett fruktansvärdt vapen, som måhända är uppslaget till en revolution på sjöförsvarets område.

Inom alla mariner har frågan om undervattensbåtar blifvit brännande. Det må nu vara santt eller icke, hvad engelsmännen säga, att undervattensbåtar äro den svages vapen, dugliga endast till kustförsvaret, men utan offensiv betydelse, säkert är dock, att det råder en täflan mellan sjömakterna, om hvem som först skall finna typen för en god undervattensbåt. Fransmännen påstå, att denna typ är funnen, att det är »Gustave Zédé», och franska marindepartementet låter f. n. konstruera ett sjutotal nya undervattensbåtar efter denna modell.

Man minns, hvilket uppseende det nyligen väckte, då det förkunnades, att under franska Medelhafseskaderns manövrer två pansarskepp plötsligt försatts ur stridbart skick, där de lågo utanför Ajaccios redd, af torpeder, afskjutna från »Gustave Zédé», som osynligt närmat sig pansarkolosserna,

medan man ombord på eskadern trodde, att båten låg kvar i Toulons hamn.

Detta lyckade experiment har sedermera kritiserats. Man har föringat dess betydelse, i det man erinrat om att, »Gustave Zédé» måst bogseras öfver hafvet. Under krig skulle det bogserande fartyget snart upptäckts och förstörts. Vidare säges »Gustave Zédé» icke besitta den manöverduglighet, som fordras. Den vänder tämligen långsamt, och det åtgår nära en half timme för att sänka den under vattenytan.

Såväl franske konseljpresidenten Waldeck-Rousseau som marinministern Lanessan ha dock personligen ombord på »Gustave Zédé» närvarit vid experiment med fartyget, och de ha förklarar sig mycket nöjda med de resultat, som därvid uppnåtts. *Ralph.*

ASSESSOR CARL OTTO MONTAN.

STOCKHOLMS DAGBLADS AFGÅNGNE HUFVUDREDAKTÖR.

Assessor Montan har sedan juli 1895 varit Stockholms Dagblads hufvudredaktör, hvilken befattning han nu lämnar, sedan han utsetts till ledamot af den internationella domstolen i Egypten.

M. är född i Stockholm den 24 juni 1853. Han blef student i Uppsala 1871 och aflade 1882 jur. kand.-examen. Vice härads-höfding 1884, utnämndes M. 1892 till assessor i Svea hofrätt. År 1893 var han t. f. revisionssekreterare. M. har utvecklat en betydande skriftställareverksamhet i juridiska och ekonomiska m. fl. ämnen.

Montan, hvilken som Stockholms Dagblads redaktör efterträdde sin broder, professor Wilh. Montan, har såsom tid-

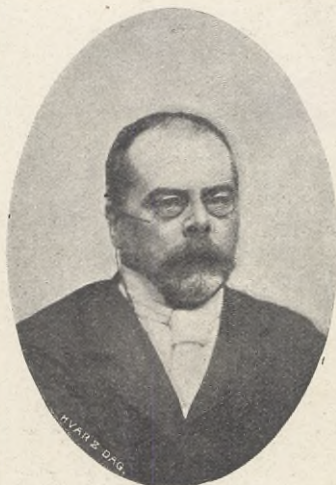

Foto. Rosén, Stockholm.

ningschef visat sig i hesittning af en ovanlig energi och arbetsförmåga. Ifrig frihandlare, har han kämpat mot »det nya systemet», liksom han i det stora hela fört tidningen något öfver åt venster. Ty Montan är en man, som alls icke är blind eller döf för tidens rättmätiga kraf, och han har nog flere gånger slagit tidningens öfriga styrande med häpnad genom sina i deras tycke alltför liberala uttalanden. Detta särskildt under de första åren af sin redaktörsperiod.

Otvifvelaktigt en af Sveriges lärdate och skickligaste jurister, återgår Montan nu till sin gamla kärlek. Hans många vänner önska honom ett hjärtligt: »Lycka till!» i den nya verksamheten och ett varmt »Välkommen åter!»

DEN NYA FINSKA "M.-M.-KÖREN".

Fotografier tagna speciellt för HVAR 8 DAG.

Finnarne ha ju alltsen »M.-M.» första uppträdande i de skandinaviska brödräländerna ett stort rykte om sig som sångare. Det var därför med verklig sorg de finska tonernas alla vänner hörde, att den praktiga kören, af anledning som nog samt är bekant, upplösts. Att dock ej sångens traditioner därför försvunnit i Suomis land, därom vittnade tillfullo först »Suomen Laulus» prestationer, och kanske i än högre grad, hvad som nu senast gafs af den rekonstruerade akademiska sångkören.

Också blef dennas besök såväl i Köpenhamn som i Stockholm en den mest enastående och storartade triumf.

I synnerhet antogo ovationer i Stockholm, där konserten gafs i Östermalms kyrka, former, som man knappast därstädes kan minnas sig ha upplefvat. Allmänna och enstämmiga äro ock loforden från kritiken, såväl för de praktiga röstresurserna — djupa, mäktiga basar och friska, klingande tenorer — som ock för den vackra samsjungningen och nyanstringen: isynnerhet fanns här ett pianissimo, hvilket — liksom hos »Suomen Laulus» — var af betagande verkan.

Foto. Ländahl, Stockholm.

BYRÅCHEFEN VON KNORRING.
M.-M.-körens utmärkte och högeligen populäre dirigent.

Men så hade också kören i byråchefen Carl von Knorring förvärfvat en dirigent af ypperligaste slag, hvilken med en elektriserande verve och genialitet förde sina trupper i elden, samt, som sagdt, till en den mest glänsande seger i studentsångens gamla hemland.

Naturligtvis spelade vid ovationerna i Stockholm ock den nationella samhörighetskänslan med i betydlig grad: man ville ju visa de kära gästerna, att vi här i det gamla svenska fäderneslandet med innerligaste deltagande följa deras tysta, men därför ej mindre hjertmodiga kamp för sin kultur och sin existens som ett fritt folk.

Och vi tro, att Finland kan vara tryggt: ty lika så visst, som konsten och sången äro ett uttryck, för hvad som rör sig på djupet inom ett folk, ett uttryck för dess kultur och bildningsgrad, likaså visst visa dessa härliga, mäktiga och gripande toner, att i finska folket bor kvar och frodas all den äkta nationella kärnsunda kultur, som ej kan förkvävas af yttre våld, men som skall och måste föra fram till seger, till den ljusets seger öfver mörkret, hvarpå vi alla tro och hoppas!

T. v. T.

Foto. Fred. Riise, Kphmn.

M.-M.-KÖREN.

FRÅN FOLKFÄSTEN I HUDIKSVALL.

Till förmån för grundfond till en museibyggnad afhölls den 31 augusti samt den 1 och 2 september en stor folkfäst i den vackra stads-trädgården i Hudiksvall, som naturligtvis högtiden till ära var smyckad på det präktigaste och erbjöd en mängd »attractions». Det hela var, säger vår korrespondent, en ovanligt lyckad tillställning, ländande såväl upphofsmän som medverkande till all heder. Om det intresse, hvarmed företaget omfattats, kan man få ett begrepp, då vi nämna, att under de trenne fästdagarne inkommo ej mindre än omkring *tiotusen* kr. — ett i sanning vackert resultat för en stad på 4000 invånare.

Vi beklaga, att vårt utrymme för veckan ej tillåter oss återgifva flere bilder från den så syn-

Amatörfoto.

nerligen lyckade fästen, med dess af några bland stadens societets damer ledda, förträffliga anordningar.

JÄRNVÄGSMANNAMÖTET I MALMÖ.

Foto. Rangnitt, Helsingborg.

DELTAGARNE I ÖFVERKONDUKTÖRS-, KONDUKTÖRS- OCH PACKMÄSTAREFÖRENINGENS MÖTE.

Öfverkonduktörs-, konduktörs- och packmästareföreningen hade den 30 och 31 augusti möte i Malmö, hvarvid voro närvarande 23 ombud. Som ordförande fungerade centralstyrelsens ordförande, hr N. Henricsson.

Föreningen, som stiftades i mars detta år i Linköping, räknar nu redan 333 medlemmar.

Bland frågor, som behandlats, märkes främst

den om förbättring af lönestaten, och en kommitté tillsattes, som skall uppvakta järnvägsstyrelsen med en skrifvelse i detta ämne. Under mötet, som avslutades med en gemensam, animerad middag å Kungsparken, anlände talrika telegram från kamrater på skilda orter.

Nästa årsmöte kommer att hållas i Stockholm.

VECKANS PORTRÄTTGALLERI.

WILHELM CRONEBORG.

MARIE CRONEBORG.

M. W. HAMILTON.

ANNA HAMILTON.

E. STANÉK.

EDVARD BRAMBECK.

TVÄNNE GULDBRÖLLOSPAR. Den 23 augusti firade kammarherren, f. brukspatronen *Wilhelm Croneborg*, och hans hustru *Marie Croneborg*, född baronessa v. Berg från Sachsen sitt guldbrällöpp hos mågen statsrådet Odelberg å Enskede vid Stockholm. Det vördnadsvärda paret, som kan glädja sig å den bästa vigör, var på högtidsdagen föremål för den lifligaste hyllning från när och fjärran.

Ett ställigt guldbrällöpp firades den 7 dennes i Stockholm af generalen grevef. *Malcolm Walter Hamilton* och hans grefvinna, f. *Hamilton*, hvilka då uppvaktades af släkt och vänner, samt mottogo en oerhörd mängd blomnor jämte andra minnesgåvor. Betydligt öfver ett hundratal telegram anlände från när och fjärran, däribland främst från konungen och kronprinsen.

JUBILEUM. 25 år var det den 1 sistlidne sept., sedan medlemmen af hofkapellet, kammarmusiker *E. Stanék* gjorde sitt inträde i nämnda kapell. S., som är född i Ungern, hitkom som medlem af ett kapell, hvilket spelade å Hasselbacken, och var sedermera i många år orkesteranförare vid kaffekonserten å i Blanchés kafé.

FÖDELSEDAGAR. 58 år fyller den 22 september den bekante skulptören *Edvard Brambeck*. Den talangfulle konstnären vistas f. n. i Carrara, där han i marmor utför sitt konstverk *Kristi frestelse*, som af hans födelsestad Helsingborg beställts för att pryda dess nya kyrka.

50 år fyllde nyligen upphördskommisariern *J. K. E. Giertha* i Stockholm, hvilken från olika håll mottog många välönskningar.

50 år fyllde d. 28 aug. kassören i riksgäldskontoret *J. L. E. Neijber*, hvilken då lyckönskades af vänner och bekanta.

50 år fyllde den 25 aug. befälhafvaren å "Gustaf Lagerhjelm", kapitenen *A. W. Sjögren*, som var föremål för mycken hjärtlig hyllning. Kapten S. erhöi bl. a. hedersgåvor såväl från fartygspersonalen, som från vänner och trafikanter.

DÖDSFALL. F. departementschefen i generalitilstyrelsen *Erik Ljungstedt* afled nyligen, 90 år gammal. L. var i sin krafts dagar en synnerligen duglig och verksam man. 1848-57 var han landbrukare och se-

dermera till 1860 verkst. direktör för Vadstena enskilda bank. Han ingick därpå åter i tullverkets tjänst, där han kvarstannade till 1878, hvarefter han ända till 1886 innehade sekreterarebefattningen i Göta kanalbolag.

Den 26 augusti afled å Locknevi kyrkherden därstädes *Johan Erik Ulrich Kraft*, f. 1825. Den aflidne, där han var prästman af det gamla goda slaget, var en synnerligen nitisk själasörjare samt mycket ömtlyckt i sin församling.

Fabrikören *Gustaf Lindblad* afled den 25 aug. i hufvudstaden, 54 år gammal. Han var född i Finland och kom till Sverige som verkställare hos målaremästare *Westerberg* i Gälle. 1876 blef han i Stockholm egen mästare. L., som var en i sitt yrke skicklig man, har i många år haft allt måleriarbete för statsbanorna, gasverket, kronans egendom, m. m.

Den 4 ds afled å egendomen Steninge fru *Lilly Bäckström*, f. von Ehrenclou, maka till grosshandl. *Johan Bäckström* i Stockholm. Fru B., hvilken ägde en vacker och konstnärligt utbildad röst, hade också lifliga musikaliska intressen, och det Bäckströmska hemmet var en samlingsplats för konstens, särskildt musikens utöfvare och vänner. Vid de musiktillställningar, som vår konung brukat ha å slottet, plögade fru B. vara en af de inbjudna, och h. m. var äfven en ofta sedd gäst i hennes hem.

Den 26 aug. afled i Stockholm hufvudstadens, såsom det uppgifves, äldste byggmästare *Ernst Wilhelm Berggren*. Han var född 1825 och har under sin långa verksamhet inom facket uppfört ett stort antal byggnader, vittnande om skicklighet och smak.

Den 30 augusti afled vid Charlottenbergs bruk kassören därstädes *Axel Andersson* 42 år gammal. Den aflidne, som var en ovanligt sympatisk och begåfvad man, sorjdes utom af maka af en talrik vänskrets.

Den 31 augusti afled efter ett längre lidande i Malmköping f. folkskolläraren och organisten *Per August Brolin*, nära 69 år gammal. Han bekände i sin krafts dagar ofvannämnda befattningar i St. Malms församling, där han hedrades med flera förtröendeuppdrag.

ERIK LJUNGSTEDT. †

J. E. U. KRAFT. †

GUSTAF LINDBLAD. †

A. W. SJÖGREN.

LILLY BÄCKSTRÖM. †

E. W. BERGGREN. †

AXEL ANDERSSON. †

P. A. BROLIN. †